

Halk Oyunlarını Öğrenmek Bir Şeref,
Öğretmek İse Ona Kutsallık Kazandırmaktır ...

H. Özalp

Halk oyunları topluluğumuz ilçe etkinliğinde okulumuzu temsil etti

gümüşefe

Mor Cepken

geçmişten, geleceğe

Künye:

Yayın Sahibi :M.Sami Yalım/ Okul Müdürü
Genel Yayın Yönetmeni:Dürdane Özçelik/Okul Md.B.Yrd.
Yayın Sorumlusu:Tayfun Çetin / Okul Md.Yrd.
Yayın Danışmanı: Akif GELİNER/ Halk Oyunları Eğit.
Yazı İşleri Sorumlusu: Elif Zeren Ürper / 10C
Kurumsal İletişim: Fatih Caner / 10C
Fotoğraf Seçki: İrem Şatır /10A

Okulumuz bünyesinde halk oyunları ve kültürü ile ilgili yapılan çalışmalardan sizleri haberdar etmek için böyle bir çaba içine girdik. Göktürk yazıtlarından bu yana atalarımız; bizlere kültürünü, töresini tarihe kazınmış ve bizlere aktarmışlardır.

Okul idaremiz ve öğretmenlerimiz ile birlikte; bizim de kültürümüze katkımız da böyle olacak. Çünkü söz uçar yazı kalır. Bizler de kendi eylem ve düşün-celerimizi buradan aktacağız. Sizlerin de ilgisiyle tabii. Desteğinizi ve katkınızı her zaman bekliyoruz.

Kültürüne Sahip Çık !

Halk Oyunları Sevdamız Memleket Sevdamız

gümüşefe

Bergama
Yusuf
Kemalettin
Perin
Fen Lisesi
Halk
Oyunları
Topluluğu

Mor Cepken

Sayı 1 Ekim 2022

geçmişten, geleceğe

MERHABA

Halk oyunları topluluğumuz ilk gösteri sonrası müdürümüz ve eğitimimiz ile

İçinde:

•Topluluktan

Sayfa2

•Harmandalı Zeybeği

Sayfa 3

•Cumhuriyetin İlanı

Sayfa 4

•İçimizden Biri

Sayfa5

Mor Cepken olarak sizlere merhaba diyoruz. 2021-2022 yılı öğretim yılı öncesinde değerli müdürümüz Mehmet Sami Yalım tarafından okulumuzda halk oyunları ekibi oluşturulması kararı verildi. Kendisi özellikle; fen bilimlerinde başarılı olan öğrencilerimizin, sosyal faaliyetlerde de yetkin olmasını çok istediğini belirtmişti. Öğrencilerimizin dersleri dışında halk oyunları ile de ilgilenmeleri onların bireysel gelişimleri açısından da önemli bir olgudur. Bu düşünceler ile geçen sene halk oyunları topluluğumuzu oluşturduk.

Okulumuzun bir gazetesi var ve sosyal medyadan da haberler veriliyor. Halk oyunlarının daha fazla olacağı, tarihçe, güncel konuların ve arkadaşlarımızın izlenimlerin de olacağı bu gazeteyi çıkarmaya karar verdik. Okulumuzun renkleri mor olunca, bizim de kostümlerimizde cepkenlerimiz mor renk olunca, gazetemizin adının da "Mor Cepken" olması gerektiğini düşündük. Sizlerin de ilgisi ve desteği ile aylık olarak, öğrenim süresince çıkarmayı düşünüyoruz. Söz uçar yazı kalır misali, biz de kalıcı bir şeyler bırakalım istiyoruz. Çünkü halk oyunları sevdamız, memleket sevdamız.

Halk Oyunları Sevdamız Memleket Sevdamız

Mor Cepken

Elif Zeren ÜRPER
10/C

İçimizden Biri...

Halk oyunları insanların geleneksel yaşama biçimlerini, inanışlarını, tabiatla ve birbirleri ile olan ilişkilerini figür, ritim ve müzik eşliğinde anlatan, kültür öğelerinin bu yolla nesilden nesile aktarılmasına yardım eden önemli bir etkinliktir. Millî folklorumuzun önemli bir bölümünü oluşturan halk oyunlarımız, sportif açıdan da büyük önem taşımaktadır. Halk oyunlarımızın birçok figürü incelendiğinde, bunların aynı zamanda diğer spor dallarında kullanılan bazı hareketlerle yakın ilişki içinde olduğu görülmektedir. Ayrıca halk oyunlarını öğrenmek de, bir sportif faaliyeti öğrenmekle aynı çabayı, aynı etkinliği taşımaktadır. Halk oyunları da birçok spor dalı gibi sosyal bir faaliyettir. Yörelere göre farklılıklar gösteren halk oyunlarının kendine has kıyafetleri, malzemeleri ve kuralları vardır.

Bütün bu benzerlikler halk oyunlarını sportif faaliyetlere yaklaştırmaktadır. Aralarındaki en belirgin fark; sportif faaliyetleri uluslararası nitelikte, bölgelere göre değişmeyen, kesin kuralları olmasına rağmen halk oyunlarının yöresel nitelik taşımasıdır.

Ancak bu da halk oyunlarının bir gereğidir. Türkiye zengin bir folklorik yapıya sahiptir ve Türk milli folklorunun önemli bir bölümünü oluşturan halk oyunları oldukça çeşitlidir. Kıyafetlerinden kurallarına, müziğinden figürlerine kadar farklılıklar gösteren halk oyunlarımız, ne kadar eski olurlarsa olsunlar, günümüzde de sevilerek uygulanmakta ve izlenmektedir. Düğünlerde, gösterilerde, okullardaki etkinliklerde gösteriler yapılmaktadır.

Bana göre halk oyunları milli bir değerdir. Halk oyunları nesilden nesile aktarılması, unutulmaması gereken önemli bir değerdir. Her ne kadar kursa katılırken halk oyunlarının anlamını ve önemini bu kadara bilmesem de, zorunlu bir şekilde istemeyerek girsem de, daha sonraları yavaş yavaş sevmeye başlamıştım.

Zaman geçtikçe kursun değerini anlamaya, ekiple beraber olmaya, bu kültürel etkinliğin bir parçası olmaya gittikçe alıştım. Bu heyecanım ilk gösterimize çıkacağımıza söylenmesiyle katlanarak arttı. İlk gösteriye çıkacağımdaya heyecanlıydım. Hata yapmaktan çok korkuyordum. O kıyafetle gösteri sergileyecek olmak daha da sinir bozucuydu. Ve insanların izlediği bir yerde yapmaktan daha da kötüydü. İkinci gösterimde yine heyecanlıydım. Bu sefer daha çok kişinin olduğu bir yerde gösteri yapıyorduk. Ve hata yapmaktan yine çok korkuyordum. Ama bu sefer kıyafete biraz daha alışmıştım. Üçüncüde ise heyecanım normal derecelerdeydi. Ama yine de hata yapmaktan çok korkuyordum ve bu sefer bana göre daha zor bir yerde gösteri sergiliyorduk. Ama yine de kursa ilk başladığımda gösterilere çıkabileceğimi düşünmemiştim. Oyunları öğrenip, aklımda tutup oynayacağımı düşünsem de, gerçekten yapacağımı düşünmemiştim. Ve başlarda istemesem de sonralarında benim de hoşuma gitmiş ve sevmiştim (hala kıyafeti sevmiyorum).

«Bana göre halk oyunları milli bir değerdir»

Bütün bunların sonucunda halk oyunları bana çok şey kattı. İnsanlarla iletişime geçmek, konuşma başlatmak gibi şeyler benim için çok, hem de çok zordu. Ama halk oyunlarından sonra zorluğu biraz daha azaldı. Normalde konuşup arkadaş olamayacağım kişilerle arkadaş oldum. Bu benim açımdan güzel bir şeydi. Bu yüzden halk oyunları insanların milli veya kültürel bilincini arttırmanın yanında sosyalleşmeyi de sağlıyor.

Kısacası halk oyunları bana çok şey kattı. Hala katmaya devam edeceğimi düşünüyorum ve bu yüzden de şuan halk oyunları sayesinde yaptıklarımın mutluluk duyuyorum. Gelecekte halk oyunları sayesinde yapacağım şeyleri ise heyecanla bekliyorum.

‘Gelecekte halk oyunları sayesinde yapacağım şeyleri ise heyecanla bekliyorum’

Topluluktan...

Geçen yıl yaptığımız duyurulara kulak veren hevesli arkadaşlarımız ile çalışmalarımıza başladık. Bu konuda arkadaşlarımız azim ve sabırla gayret gösterdiler. Ve okulumuzda bir halk oyunları ekibi oluşturdular.

Halk oyunlarında önceliğimiz, okulumuzun bulunduğu bölgenin yerel oyunlarını öğrenmek. Yıllar önce bu topraklarda yaşamış insanların; Anadolu hamuruyla yoğrulmuş, eşsiz bir kültürün yüzeye çıkmasıdır zeybek oyunlarımız.

Zeybek oyununda birliği, dayanışmayı, saygıyı, güveni, çalışkanlığı bulursunuz. Tıpkı diğer halk oyunlarında olduğu gibi. Bizim oyunlarımız, milli oyunlarımızdır halk oyunları.

Çalışmalarımızı okulumuzun spor salonunda gerçekleştiriyoruz. Güzel ve elverişli bir salonumuz var. Okulumuzun böyle bir imkana sahip olması çok iyi. (Gönül ister ki bir dans salonumuz da olsun.) Bu salonda çalışmalarımızı özgür, coşkulu ve eğlenceli bir şekilde yapıyoruz.

Her işin ilki zordur. İlk oyuna başlangıç, ilk oyunu bitirmek, ilk kostüm giymek ve ilk gösteri. İlk gösterimizi 21 Mart Nevruz Bayramında okulumuzdaki etkinlikte gerçekleştirdik.

Akif GELİNER
Halk Oyunları Eğitmeni

İlk defa kendi okulumuzda, kendi arkadaşlarımız ve kendi öğretmenlerimiz önünde kostümlerimizi giyip sahneye çıktık. Başarının getirdiği güven ile ilçenin resmi programında da okulumuzu gösterimiz ile temsil ettik. Artık okulumuzun bir halk oyunları topluluğu vardı. Ve okulumuzun bahar şenliği etkinliklerinde biz olmasak olmazdı. Yılın son gösterisini de yine okulumuzdaki bu etkinlikte gerçekleştirdik.

Halk oyunu oynarken, özünde var olan coşku ile başarının mutluluğunu yaşarsın. Biliyoruz sizlerin içinde daha önceden halk oyunları oynamış, halk oyunlarını merak eden, halk oyunları oynamak isteyen arkadaşlarımız var. O arkadaşlarımızın içinizde de cesaret gösterecek ve bizlerle beraber halk oyunları oynayacaklar var. Bizim oyunlarımızla, milli oyunlarımızla yaşayacaksınız coşkuyu, birlikteliği.

« Bizim oyunlarımızla, milli oyunlarımızla yaşayacaksınız coşkuyu, birlikteliği.»

**CUMHURİYET
BAYRAMI**

Kutlu Olsun

Cumhuriyetin İlanı

Milli Mücadele'nin zaferle sonuçlanmasının ardından Büyük Mustafa Kemal Paşa, daha Erzurum Kongresi sırasında, zaferden sonra hükümet şeklinin cumhuriyet olacağını söylemişti. 23 Nisan 1920'den beri Türkiye'yi idare eden Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti, millî egemenlik esasına dayanıyordu. Bu, adı konulmamış bir cumhuriyet yönetimiydi. 20 Ocak 1921 tarihli anayasada "Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir." deniliyordu. Bu, yeni rejimin ilân edilmemiş bir cumhuriyet olduğunu gösteriyordu.

Cumhuriyetin ilânının önündeki en büyük engel saltanatı. 1 Kasım 1922'de saltanatın kaldırılmasıyla bu engel aşıldı.

Millî Mücadele'nin zaferle sonuçlanmasında tarihî bir görev yapan birinci dönem TBMM üyeleri, yeni seçim kararı alarak dağıldı (1 Nisan 1923). Yeni seçimlerin yapılmasından sonra TBMM ikinci dönem çalışmalarına başladı. Yeni kurulan meclis, Lozan Barış Antlaşması'nı onayladı. Böylece millî bağımsızlık tam olarak gerçekleşmiş oldu.

«Yaşasın
Cumhuriyet!»

23 Nisan 1920'de Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldığı sırada yeni Türk devletinin adı henüz konulmamıştı. Hükümet, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti adını taşıyor, meclis başkanı hükümet başkanlığı da yapıyordu. Bu sistem içinde devlet başkanlığı boş görünüyordu. Şimdi, yürürlükte olan siyasî rejime uygun devlet şeklini bulmak zorunlu hâle gelmişti. Millî Mücadele Dönemi'ndeki, olağanüstü şartların bir ürünü olan meclis hükümeti sistemi de artık işlemez olmuştu. Bu sistemde, Bakanlar Kurulunun her üyesi için ayrı ayrı oylama yapılırdı. Bu durum ise hükümet kurulmasını zorlaştırıyordu.

25 Ekim 1923'te hükümetin istifasıyla bir bunalım ortaya çıktı. Bu olay Mustafa Kemal Paşa'ya, cumhuriyeti ilân etmek için beklediği fırsatı verdi. 28 Ekim 1923 akşamına kadar hükümetin kurulamaması üzerine, Mustafa Kemal Paşa, Çankaya Köşkü'nde arkadaşlarına "Yarın cumhuriyeti ilân edeceğiz." diyerek fikrini açıkladı. O gece İsmet Paşa ile birlikte 1921 Anayasası'nın bazı maddelerini değiştiren kanun tasarısını hazırladı. "Türkiye Devleti'nin hükümet şekli cumhuriyettir." hükmünün yer aldığı tasarı üzerinde TBMM'de yapılan konuşmalardan sonra cumhuriyetin ilânı kabul edildi. "Yaşasın cumhuriyet!" sesleri arasında alkışlarla cumhuriyet ilân edildi (29 Ekim 1923).

Bundan sonra cumhurbaşkanlığı seçimine geçildi. Yapılan gizli oylamada 158 milletvekilinin tamamının oyunu alan Gazi Mustafa Kemal Paşa, TBMM tarafından yeni Türk devletinin ilk cumhurbaşkanı seçildi. Bunun üzerine kürsüye gelen Mustafa Kemal, yaptığı konuşmasını "Türkiye Cumhuriyeti mesut, başarılı ve muzaffer olacaktır." sözü ile bitirdi. Böylece devletin adı ve rejimiyle ilgili tartışmalara son verildi. Devlet başkanlığı konusu çözüme kavuştu. Hükümetin kurulma şekli yeniden düzenlendi. Buna göre; cumhurbaşkanı başbakanı atayacak, başbakan da bakanlarını seçip cumhurbaşkanının onayına sunacaktı. Bu uygulamayla, meclis hükümeti sistemi yerine parlamenter rejime geçilmiş oldu. İlk hükümeti kurmakla İsmet Paşa görevlendirilmişti. Böylece Türk Milleti'nin tarihinde yeni bir devir açılıyordu.

Türk milletinin yapısına en uygun idare şekli olan cumhuriyet rejimine sahip çıkmak ve onu yaşatmak, hepimizin başlıca vatandaşlık görevidir.

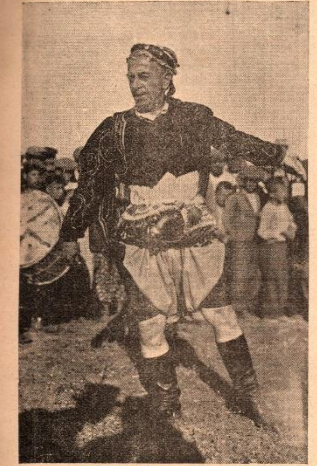
Alıntı: [Cumhuriyetin İlanı \(meb.gov.tr\)](http://Cumhuriyetin Ilanı (meb.gov.tr))

Harmandalı Zeybeği

Zeybek deyince ilk akla gelen oyundur Harmandalı Zeybeği. Ege bölgesinde harmandalı oynanmadığı zaman zeybek oynanmış sayılmaz. Aydın'dan Balıkesir'e kadar, köy köy, kasaba kasaba her yerde bilinir, oynanır harmandalı. Harmandalı müziği, herkesçe bilinen tek bir müzik olsa da oyun anlamında çeşitlidir. Bölgeden bölgeye değişiklikler gösterir. Aydın'da oynanan harmandalı ile İzmir'de oynanan harmandalı birbirinden farklıdır. İzmir harmandalısı ile Bergama harmandalısı bile farklıdır Hatta Bergama'da köy köy değişiklikler arz etmektedir harmandalı. Bu zeybek kültürünün zenginliğinden kaynaklıdır. Bölgemizde harmandalı Bergama Halk Eğitim Merkezi tarafından belirlenen, düzenlemeye göre oynanmaktadır.

1942 yılında basılan «Bergama'da Milli Oyunlar» kitabında Ahmet Yekta Madran tarafından alınan Harmandalı Zeybek müziğinin notaları

1942 yılında basılan «Bergama'da Milli Oyunlar» kitabında

Rıza Dinçer
-Bergama efesi-ni okuduktan sonra
Harmandalı'na başlarken

— 23

**Harmandalı efem geliyor
Bileğinden kanlar akıyor
Gümüş bilezikli mavzerin
Namlusu ateşler çakıyor
Gümüş bilezikli mavzerin
Namlusu ateşler çakıyor**

**Efeme de mor cepkenler yaraşır
Efem ne giyerse yakışır
Bütün kızanların önünde
Elinde yatağan savaşır
Bütün kızanların önünde
Elinde mavzeri savaşır**

« Bizim
oyunlarımızla,
milli
oyunlarımızla
yaşayacaksınız
coşkuyu,
birlikteliği.»